

บทที่ 6

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเกี่ยวกับ LC โดย ATPase technique และ monoclonal antibody OKT6 มีข้อควรระวังในการย้อมดังนี้

1. ชิ้นเนื้อที่นำมาใช้ต้องไม่ผ่านการแช่ formalin มาก่อน เพราะจะทำให้แยก epidermis ออกจาก connective tissue ได้ยาก และ interfere ต่อการใช้ OKT6 ทำให้ไม่เห็นเซลล์ได้

2. หลังจากแช่ชิ้นเนื้อใน EDTA ตลอดคืน แล้วการแยก epidermis จาก connective tissue ควรทำด้วยความระมัดระวังโดยใช้ forceps เพราะจะทำให้ epidermal sheet ขาดกลาง

3. ไม่ควรใช้เวลาน้อยกว่าที่กำหนด เพราะจะทำให้เห็นเซลล์ไม่ชัดเจนได้

4. สารที่นำมาใช้บางอย่างต้องเตรียม fresh เช่น ATP-lead และควรทำการกรองก่อนใช้ด้วยมีฉะนั้นจะเกิดตะกอนจำนวนมาก และไม่ควรรีใช้ PBS แทน normal saline เพราะจะเกิดตะกอนได้เช่นกัน

5. diaminobenzidine (DAB) ซึ่งใช้ develop สีใน process ของการย้อมด้วย OKT6 นั้นเป็น Carcinogenic ดังนั้นควรทำด้วยความระมัดระวังป้องกันไม่ให้ contaminate ต่อร่างกาย

6. การใส่ reagent ในการย้อมด้วย OKT6 ควรใส่ให้ท่วมชิ้นเนื้อทุกชิ้น เพื่อให้ stain ได้ทั่วถึง

7. ระหว่าง remove สารออกแต่ละขั้นตอนโดยวิธี suction ต้องไม่ทำบริเวณที่ใกล้ชิ้นเนื้อ เพราะจะทำให้ชิ้นเนื้อหลุดจาก slide ได้

8. ชิ้นเนื้อที่ย้อมด้วย ATPase เสร็จแล้วจะต้องพลิกเอาด้าน basal surface สู่ด้านบนเสมอ

สรุปผลของจำนวน LC ในเยื่อบุช่องปากปกติของผู้ป่วยอายุ 15-70 ปี ที่บริเวณต่างๆมีดังนี้ คือ

palate 308.72 ± 61.15 cell/mm² หรือ 19.93 ± 6.57 cell/mm.

buccal mucosa 587.69 ± 110.85 cell/mm² หรือ 32.58 ± 13.17 cell/mm.

upper labial mucosa 591.99 ± 108.40 cell/mm² หรือ
 35.81 ± 14.31 cell/mm.

lower labial mucosa 591.00 ± 110.80 cell/mm² หรือ
 34.30 ± 17.49 cell/mm.

การกระจายตัวของ LC ส่วนใหญ่อยู่ที่ basal และ suprabasal layer ของ epidermis บริเวณ buccal, upper และ lower labial mucosa ส่วนบริเวณ palate นั้นพบ LC มากบริเวณ mid-stratum malpighii

ควรจะได้มีการศึกษาในผู้ป่วยที่มีอายุสูงมากขึ้น ผู้ป่วยที่มี chronic actinic damage เทียบกับผิวหนังปกติในช่วงอายุเดียวกัน และในโรคต่างๆ เช่น oral LP และ oral LE ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย